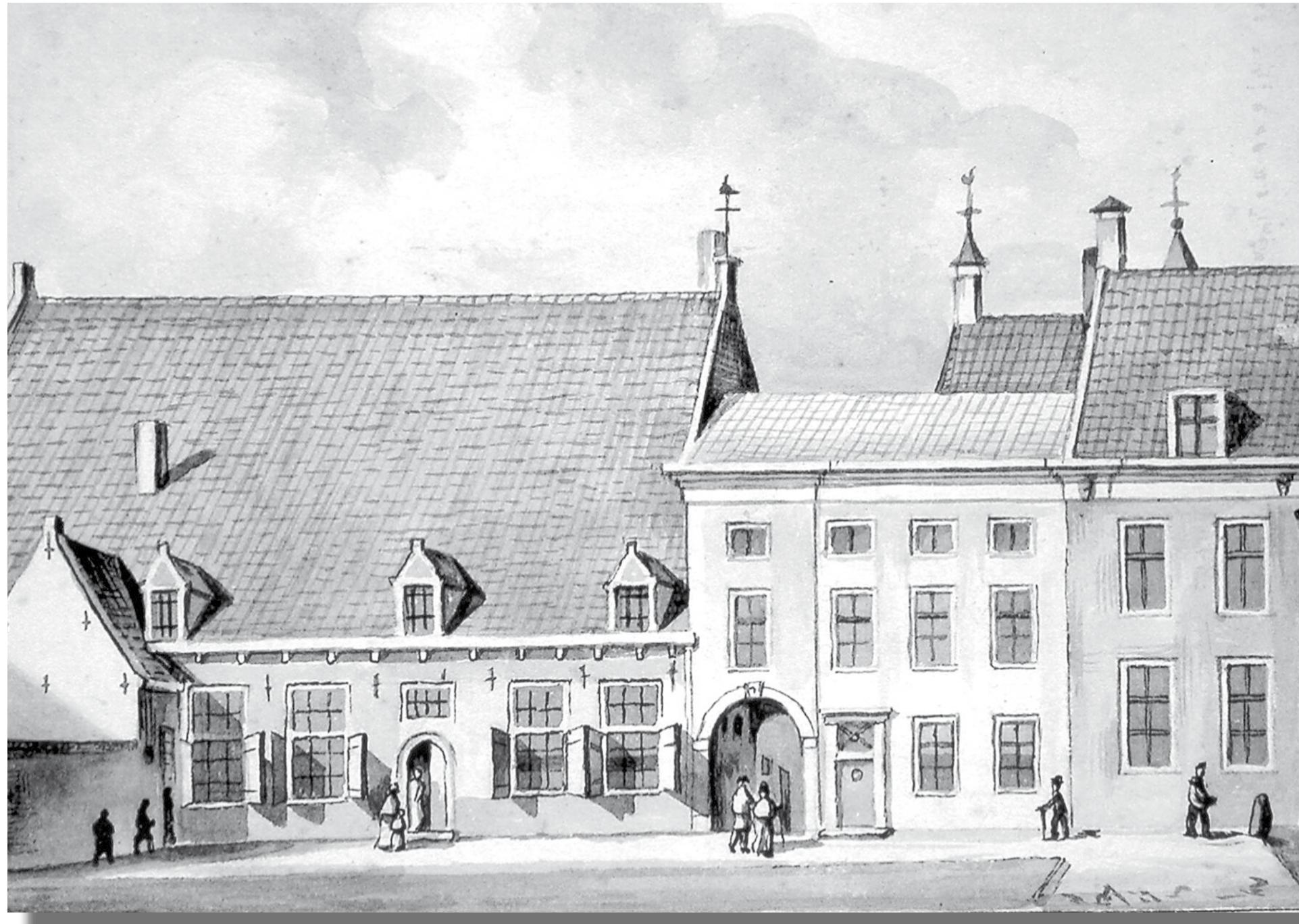

Wetenschap

IN DE GOUDEN EEUW

Het hoogste onderwijs in de stad wordt gegeven aan de Latijnse School, die eerst in het voormalige klooster van de Zwarte Zusters is gevestigd.

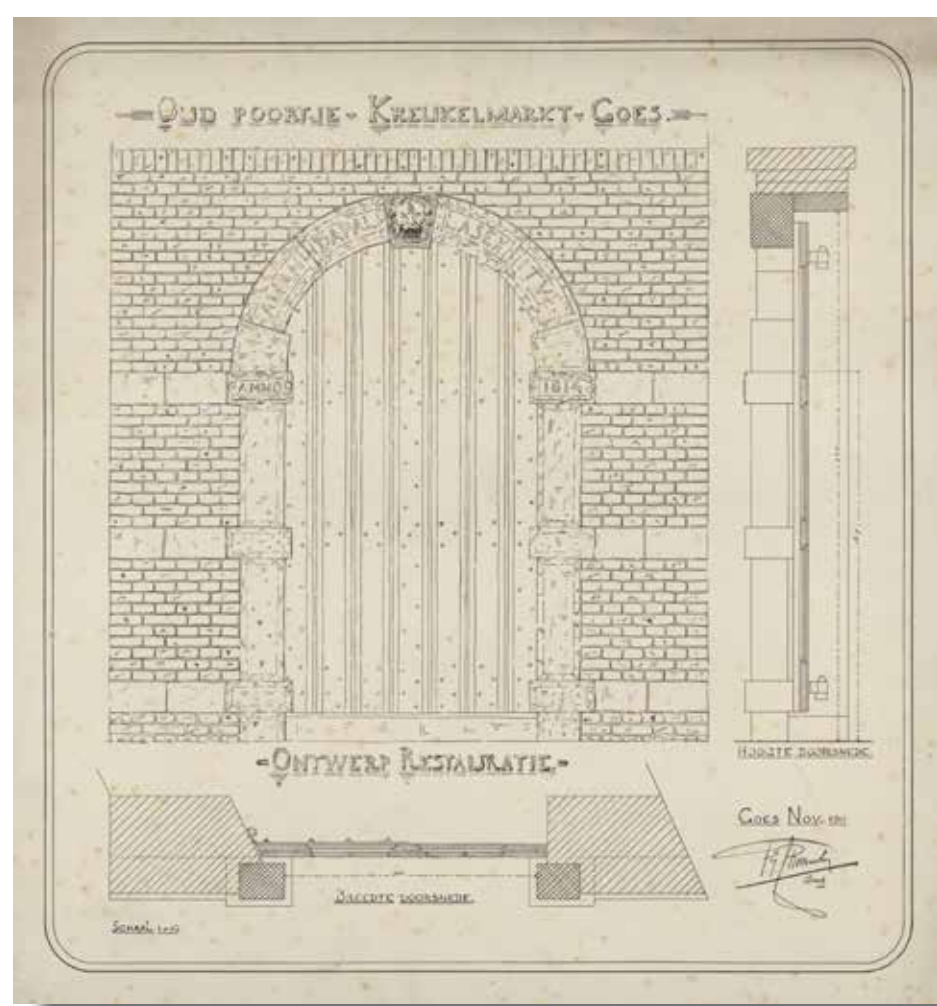
Een deftig poortje aan de Kreukelmarkt geeft toegang tot de school. Als hier vanaf 1627 het weeshuis (thans museum) wordt gevestigd, is het voormalige klooster van de Kruisbroeders aan de Beestenmarkt het nieuwe onderkomen van de school.

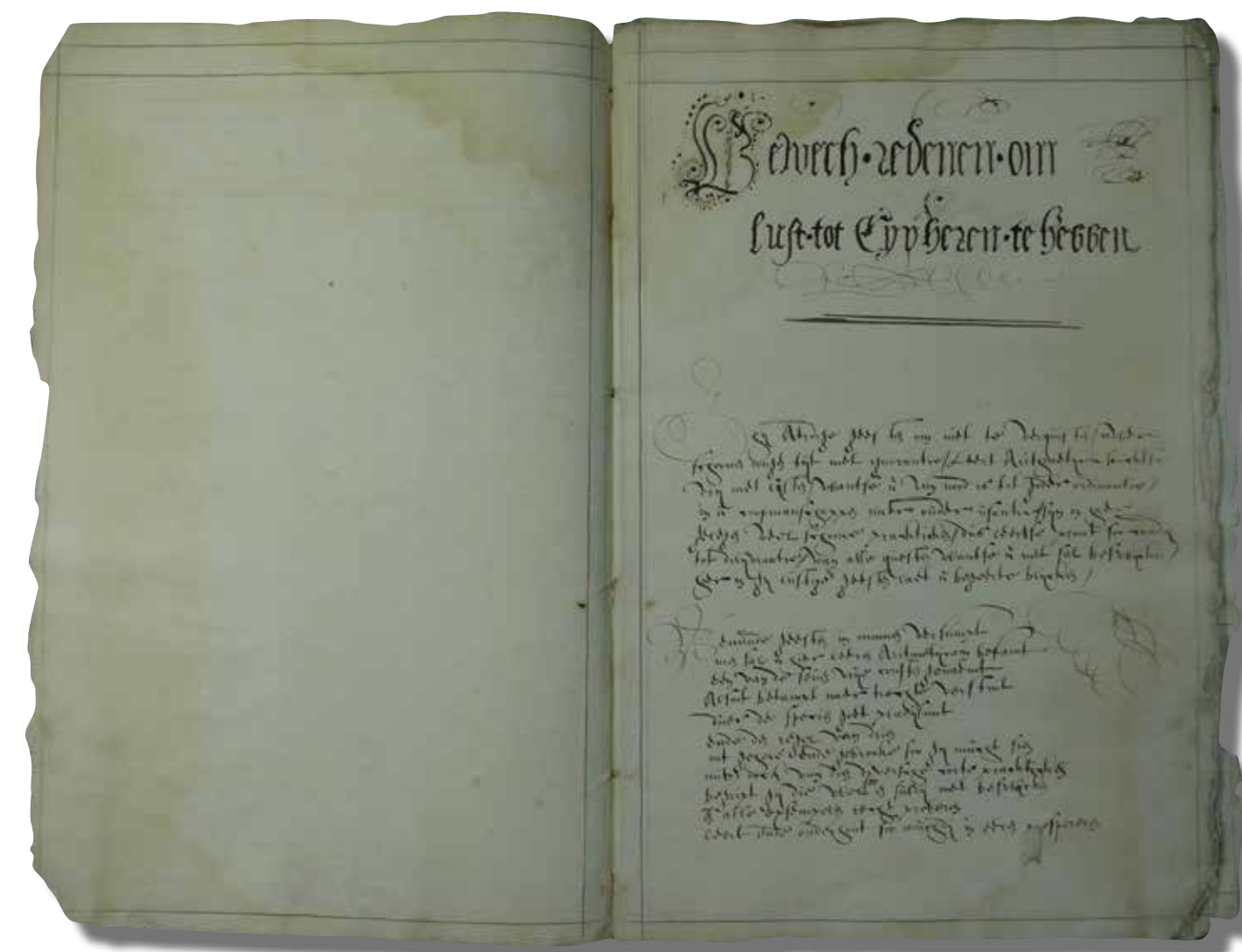
- < School aan de Beestenmarkt, links van het poortje
- v Leerboek voor het rekenen, 1617

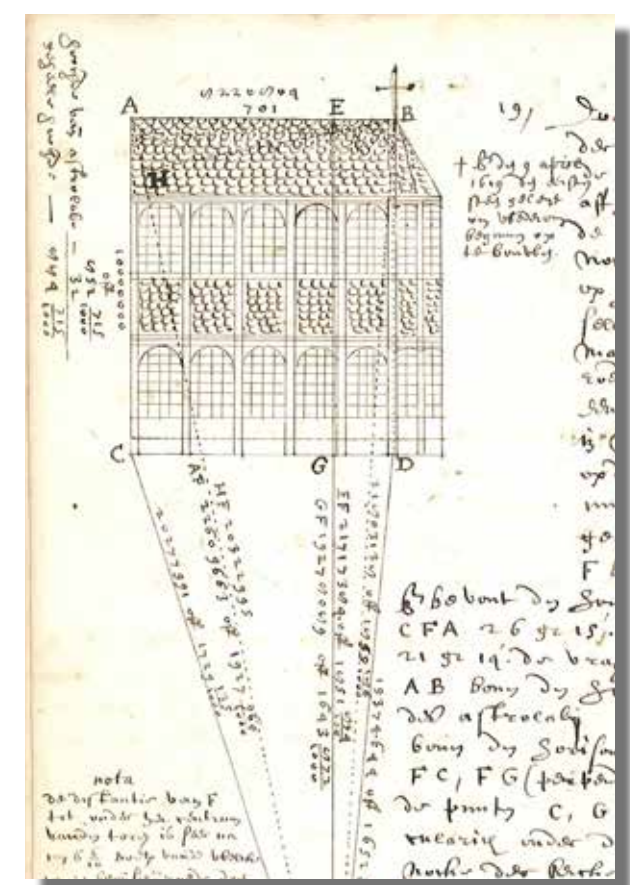
Poortje
Kreukelmarkt,
1911

Met name de beoefening van wiskunde staat in de stad op een hoog peil. Rekenkundigen als Danckaerts en vooral Cornelis Franssen Eversdijck leveren belangrijke bijdragen aan wiskundige vraagstukken. Van Eversdijck blijft een 'claddebouck' bewaard, een register met zeer uiteenlopende aantekeningen. Ook stelt hij tabellen samen waarmee de broodprijzen kunnen worden berekend.

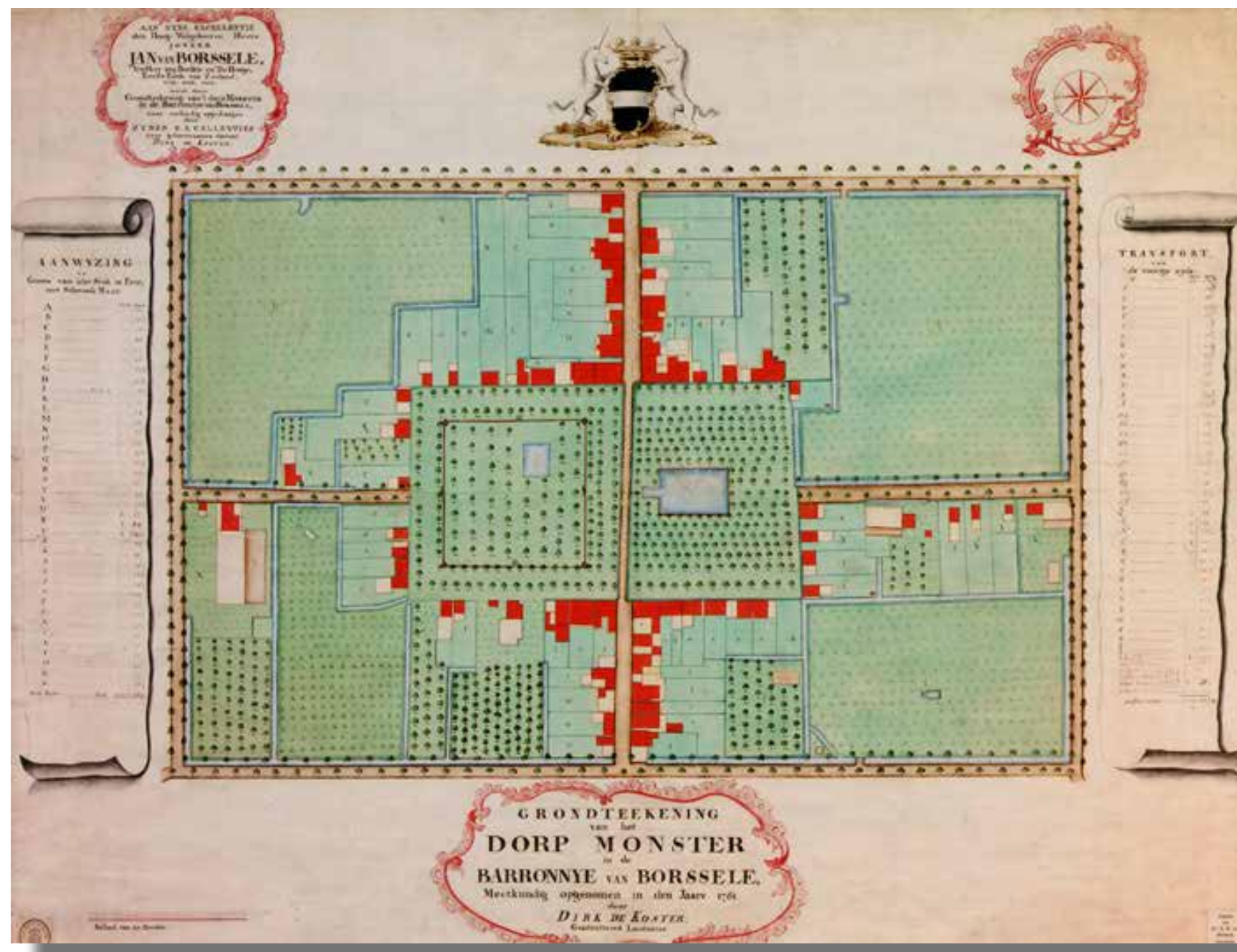

Leerboekje rekenen, 1617

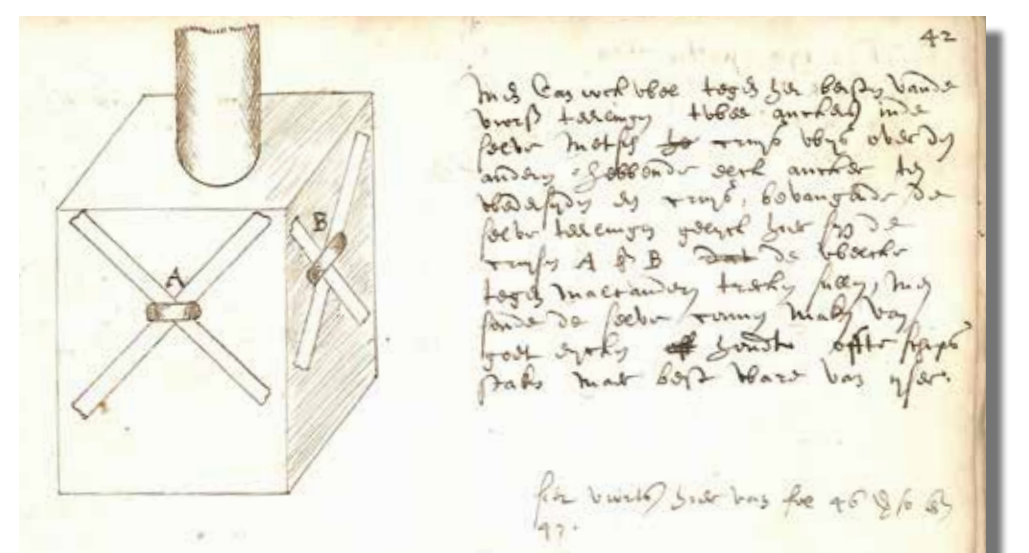

Hoogteberekening van de herbouwde kerk, eerste steen, 1619

Het dorp Borssele

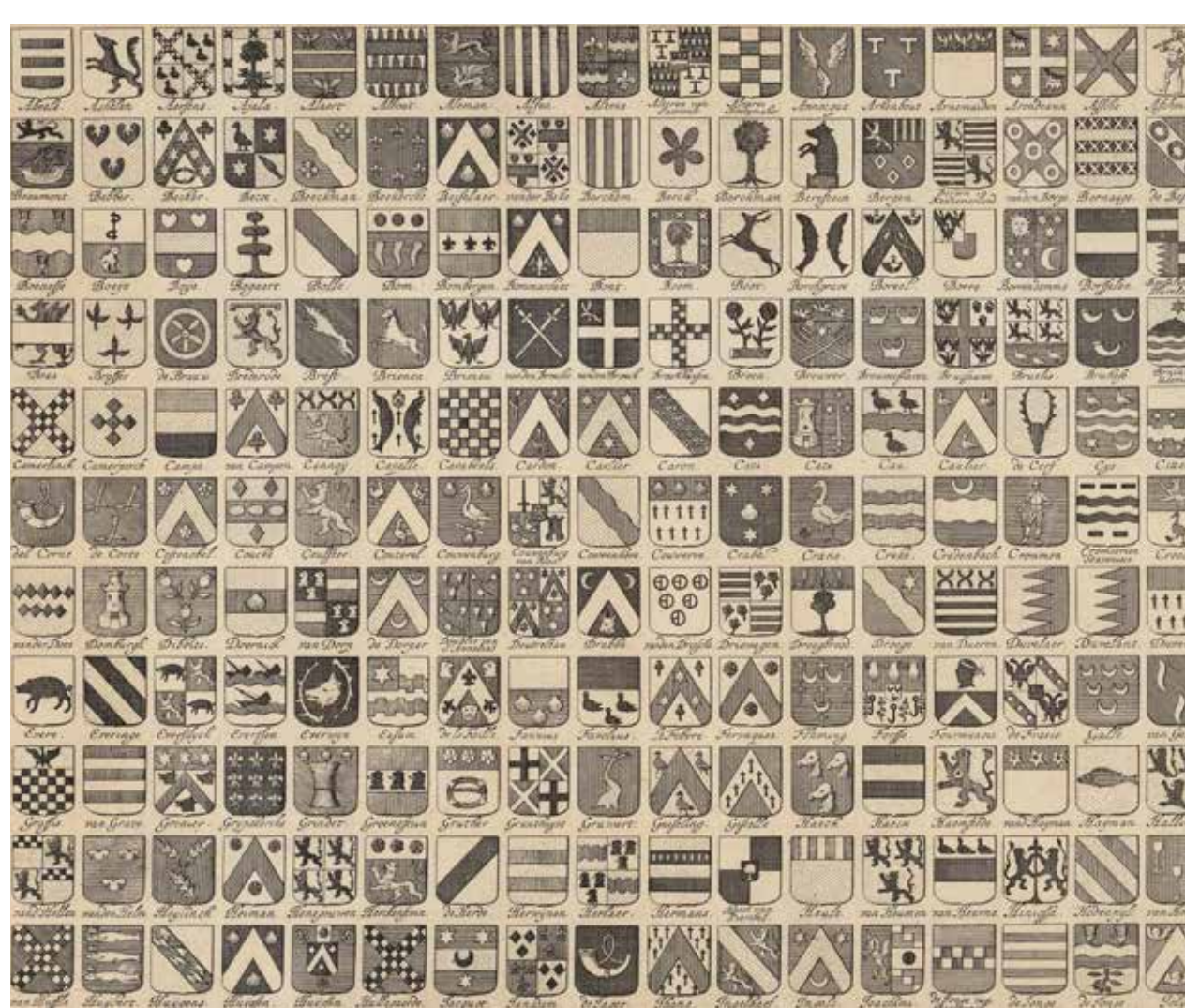
Een waterbouwkundige van faam is Cornelis Adriaenszoon Soetwater. Als lid van het stadsbestuur ontwerpt hij in 1615 het nieuwe dorp Borssele. Dit heeft een spectaculaire rechthoekige renaissancevorm en is merkwaardig diagonaal geplaatst in de polder Borssele.

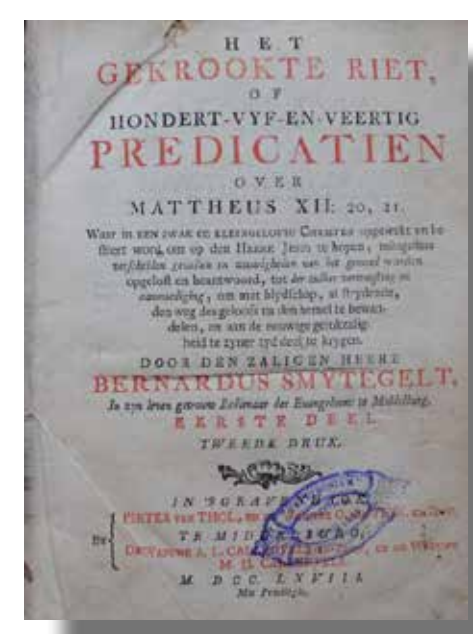
Voorstel om pilaarfunderingen te verstevigen, "Claddebouck" Eversdijck.

Goesenaars die opvallen door hun grote juridische kennis zijn Jacob Valcke (onder meer gezant in Engeland, werkt samen met Van Oldenbarnevelt, overleden in 1623), Albert Joachimi (1560-1654, ambassadeur in Engeland) en Johan Huyssen van Kattendijke (1566-1634, voorzitter van de Raad van Vlaanderen in Middelburg). In hun tijd vindt de opbouw plaats van de 'magistraatsbibliotheek' waarin veel juridische werken voorkomen.

Johan Huyssen,
1598

Theologen van naam zijn er niet in Goes in deze periode. Wel zijn er af en toe dominees die door hun opvattingen veel stof doen opwaaien, zoals begin zeventiende eeuw de domineesfamilie Lansbergen. Later in de eeuw verwerft predikant Bernardus Smytegelt (1665-1739) veel aanzien. Zijn preken schrijven zijn toehoorders stenografisch op om ze later uit te geven. Een bundel preken onder de titel 'Het gekrookte riet' is nog steeds populair.

- ^ Wapen Valcke
- ^ < Wapens uit de Cronyk van Smallegange
- < Preken van Smytegelt

De uit Goes afkomstige publicist Mattheus Smallegange (1624-1710) is vertaler, genealoog en historicus. Zijn Nieuwe Cronyk van Zeeland verschijnt in 1700 (titelblad meldt 1696). Het is nog steeds een gezocht werk.